

Bones pràctiques

CoARA a la URV

Antecedents

En els darrers anys, s'ha posat de manifest la necessitat de transformar els sistemes d'avaluació de la recerca per fer-los més justos, responsables i alineats amb els principis de la ciència oberta, l'impacte social i la diversitat d'aportacions del personal investigador. Aquesta inquietud es va consolidar a escala internacional amb iniciatives com la [Declaració de San Francisco \(DORA, 2012\)](#), el Manifest de Leiden (2015) i, més recentment, la Coalició per l'Avanç de l'Avaluació de la Recerca (CoARA, 2022), una coalició internacional d'organitzacions de representació de tot el cicle de la investigació per treballar de forma conjunta la millora de les pràctiques d'avaluació, basada en una avaluació de forma qualitativa, amb revisió per parells (*Peer Review*) i amb una ús responsable dels indicadors quantitatius, i en al qual la URV s'hi va adherir l'any 2022.

Per parts, DORA defensa que no s'utilitzin mètriques basades en revistes - com el factor d'impacte - com a substituïts per valorar la **qualitat d'articles individuals** o per prendre decisions sobre promocions, contractacions o finançament. En canvi, **promou una avaluació basada en el valor intrínsec de cada aportació i en criteris qualitatius** que tinguin en compte l'impacte social, la col·laboració, la interdisciplinarietat i la responsabilitat científica.

Amb tot, l'adhesió de la URV a CoARA i a la declaració DORA representa un compromís institucional per reformar el model d'avaluació de la recerca, tot afavorint pràctiques més qualitatives, contextualitzades i orientades a l'impacte social.

Aquest compromís ja ha començat a materialitzar-se a través de diverses iniciatives internes. En aquest sentit, **el CRAI ha estat una peça clau en l'impuls d'aquesta nova cultura avaluadora**. Des de l'any 2023 el CRAI ha desenvolupat activitats de suport en tres àmbits (informatiu, personalitzat i formatiu) acompanyant el personal docent i investigador en processos d'adaptació a nous criteris d'avaluació, com el currículum narratiu o la bibliometria narrativa.

Així mateix, la URV ha incorporat aquest enfocament als seus plans estratègics vigents, com ara:

- El **Pla Estratègic del CRAI 2024-2027**, que situa la ciència oberta com un dels seus eixos centrals.
- El **Pla Estratègic de Recerca i Innovació 2024-2027**, que inclou la revisió dels criteris d'avaluació i reconeixement de la recerca i la transferència com a línia prioritària.

Amb aquest bagatge, la URV inicia ara l'elaboració de la **guia de bones pràctiques URV**, amb l'objectiu de sistematitzar i desplegar, de manera progressiva i estructurada, els compromisos adquirits com a institució signant de l'Acord sobre la Reforma de l'Avaluació de la Recerca.

En el marc d'aquesta guia i en coherència amb el Pla d'Acció de CoARA a Catalunya, la URV es compromet també a adaptar els formats de currículum vitae del seu personal investigador als nous models que estableixi AQU Catalunya, amb l'objectiu de facilitar la implementació efectiva d'aquests criteris en processos d'avaluació i acreditació.

Antecedents

2

Adaptació del CV als principis DORA

3

Un nou enfocament en l'avaluació del mèrit investigador

Pautes per a un CV narratiu adaptat a DORA

CRAI – Unitat de suport en l'adaptació del CV

Accions dutes a terme en el marc de l'adhesió a DORA i CoARA

5

Adhesió Institucional

Impuls del CRAI

Incorporació als plans estratègics

Convocatòries pròpies alineades amb CoARA

Accions futures alineades amb el Pla CoARA d'AQU Catalunya

Resultats destacats

7

Seguiment

7

Adaptació del currículum als principis DORA

Un nou enfocament en l'avaluació del mèrit investigador

L'aplicació dels principis DORA comporta una transformació profunda en la manera d'entendre i presentar els mèrits científics. El model tradicional, basat fonamentalment en mètriques bibliomètriques (com el factor d'impacte de les revistes o l'índex h), tendeix a simplificar i uniformitzar l'avaluació del personal investigador, sovint sense reflectir amb precisió la qualitat real, la diversitat d'aportacions ni l'impacte social de la recerca. **Amb DORA, es prioritza una avaluació qualitativa** que posa en valor:

- La **qualitat científica intrínseca** de cada aportació,
- L'**impacte social i la transferència** del coneixement,
- I la **diversitat de contribucions** al sistema de recerca (docència, mentoratge, ciència oberta, lideratge, col·laboració interdisciplinària, etc.).

Aquest nou enfocament requereix, per tant, una **reformulació del currículum investigador**, que deixi enrere la llista exhaustiva de mèrits ordenats per quantitat i adopti una narrativa personalitzada que expliqui el valor i l'abast de cada aportació.

Pautes per a un CV narratiu adaptat a DORA

El currículum narratiu és un **format qualitatiu, selectiu i breu**, que permet destacar les contribucions més rellevants de la trajectòria científica d'una persona. En aquest model, les dades quantitatives es contextualitzen i es posen al servei d'una narrativa pròpia i verificable. Algunes pautes recomanades per a la seva elaboració són:

- Escriure en primera persona, amb un to clar, directe i reflexiu.
- Triar els mèrits que millor representin la qualitat, l'impacte i la coherència de la trajectòria investigadora.
- Evitar mètriques agregades de revista (com el factor d'impacte o els quartils) i substituir-les per indicadors contextualitzats i, quan calgui, complementaris.
- Incloure aspectes com: Tipus i nombre de publicacions, projectes amb el teu rol i resultats, Aportacions destacades (citacions, impacte social, interdisciplinarietat...), Premis o aplicacions professionals/socials, Participació en xarxes i grups, Ciència oberta i repositoris, Mentoratge de joves investigadors, Divulgació i connexió amb la societat, Indicadors contextualitzats (percentils, al·lometriques...).

- Mostrar col·laboració i lideratge, detallant la pròpia contribució en coautories (amb eines com la taxonomia CRediT).
- Visibilitzar la participació en iniciatives de ciència responsable (RRI, ciència oberta).
- Enllaçar perfils i repositoris (ORCID, Scopus...) per facilitar la verificació.
- Mantenir la transparència en les dades incloses (dates, fonts, context).
- Evitar incloure informació que pugui minvar la percepció del valor dels resultats.

Aquest tipus de currículum afavoreix l'equitat, el reconeixement de trajectòries diverses i l'alineació amb les polítiques de ciència responsable.

CRAI – Unitat de suport clau en l'adaptació del CV

En el marc del compromís institucional amb la reforma de l'avaluació de la recerca, el CRAI de la URV ha desenvolupat un conjunt d'actuacions estratègiques per acompanyar el personal investigador en l'adaptació als principis de DORA i CoARA. Aquestes activitats es despleguen en tres àmbits: formació, suport personalitzat i accions informatives, i contribueixen a fer accessible i comprensible el nou model d'avaluació basat en la qualitat, la narrativa i l'impacte real de la recerca.

Àmbit informatiu

- El CRAI disposa d'una [guia específica de suport a acreditacions i sexennis](#), actualitzada anualment i consultada més de 2.000 vegades durant el període 2023-2024.
- També ha elaborat materials divulgatius sobre el **currículum narratiu**, la bibliometria narrativa i les bones pràctiques en l'ús d'indicadors.
- Es difonen novetats i recursos a través dels canals de comunicació del CRAI i sessions obertes a la comunitat investigadora.

Àmbit de suport personalitzat

- Durant el període 2023-2024, el CRAI ha atès **més de 380 consultes individuals** relacionades amb l'avaluació de la recerca (un increment del 45% respecte l'any anterior).
- Aquestes consultes inclouen orientació sobre com presentar mèrits, tria d'indicadors, estructuració del currículum i suport en convocatòries com sexennis o acreditacions.

CRAI	Nombre de consultes			
	Any 2023		Any 2024	
	Avaluacions (ANECA, AQU, CNEAI)	Identificadors digitals	Avaluacions (ANECA, AQU, CNEAI)	Identificadors digitals
CRAI Bellissens	15	2	18	0
CRAI Catalunya	37	18	78	17
CRAI Terres de l'Ebre	1	1	0	3
CRAI Medicina	20	5	83	4
CRAI Sescelades	24	2	37	6
CRAI Vila-seca	2	0	10	0
SGPC	1	0	3	0
TOTAL	100	28	229	30

CRAI	Nombre publicacions avaluades	
	2023	2024
CRAI Bellissens	79	105
CRAI Catalunya	1052	956
CRAI Terres de l'Ebre	0	15
CRAI Medicina	118	234
CRAI Sescelades	257	172
CRAI Vila-seca	0	9
SGPC	0	0
TOTAL	1506	1491

Àmbit formatiu

- El CRAI ha impulsat diverses **accions formatives dins del Pla PROFID**, amb cursos sobre producció científica, visibilitat investigadora i preparació del CV narratiu.
- Aquestes sessions aborden aspectes pràctics com l'ús responsable d'indicadors, la ciència oberta i la difusió de resultats en repositoris.
- Es treballa per adaptar la formació a diferents perfils i moments de la carrera investigadora, des de predoctorals fins a PDI consolidat.

Accions dutes a terme per la URV en el marc de l'adhesió a DORA i CoARA

Adhesió institucional

- La URV [es va adherir oficialment a la Declaració de San Francisco](#) sobre l'Avaluació de la Recerca (DORA) i a la Coalició per l'Avanç de l'Avaluació de la Recerca (CoARA) l'any 2022 (Acord CG/2022/4/14). Aquest compromís implica reformar el sistema d'avaluació institucional de la recerca per fer-lo més qualitatiu, responsable, contextualitzat i centrat en l'impacte real de la recerca.
- Obtenció del segell europeu [Excellence in Research in HR](#) l'any 2014, i última renovació l'any 2023 (la propera renovació és l'any 2026).

Impuls del CRAI

Des del 2023, el CRAI ha estat clau en la implementació del nou model d'avaluació a través de tres línies d'actuació: A nivell informatiu, amb la [guia anual per a sexennis i acreditacions](#), materials sobre currículum narratiu i bones pràctiques. A través del suport personalitzat amb més de 380 consultes individuals ateses sobre presentació de mèrits, indicadors i estructuració del CV. Finalment, a títol formatiu, amb diferents cursos en el marc del Pla PROFID sobre visibilitat científica, CV narratiu, ús responsable d'indicadors i ciència oberta.

Formació Any 2023

- **Webinari:** "Indicadores de impacto de la producción científica: ayuda a la acreditación"
Contingut: La identitat digital. Signatura i filiació. Identificadors de perfils d'investigadors: ORCID ID, Scopus Author Identifier, Web of Science Researcher ID i Google Scholar.

- **Webinari:** "Indicadors d'impacte de la producció científica: suport a l'acreditació"

Contingut: La identitat digital. Signatura i filiació. Identificadors de perfils d'investigadors: ORCID ID, Scopus Author Identifier, Web of Science Researcher ID i Google Scholar.

- **Webinari:** "Suport a Sexennis (desembre 2022)"

Contingut: Les funcionalitats de l'aplicatiu de gestió curricular de la URV (IRIS). Obtenció d'índexs de qualitat de les publicacions (factor d'impacte, cites) i altres evidències de qualitat de la producció científica.

Formació Any 2024

- **Webinari:** "Indicadores de impacto de la producción científica: ayuda a la acreditación"

Contingut: La identitat digital. Signatura i filiació. Identificadors de perfils d'investigadors: ORCID ID, Scopus Author Identifier, Web of Science Researcher ID i Google Scholar.

- **Webinari:** "Indicadors d'impacte de la producció científica: suport a l'acreditació"

Contingut: La identitat digital. Signatura i filiació. Identificadors de perfils d'investigadors: ORCID ID, Scopus Author Identifier, Web of Science Researcher ID i Google Scholar.

- **Webinari:** "Nous criteris d'avaluació de la producció científica per a l'acreditació i l'obtenció de sexennis. La bibliometria narrativa"

Contingut: Nous criteris d'avaluació de la Convocatòria 2023 d'ANECA i AQU. Bibliometria narrativa: qualitat, contextualització i impacte.

Incorporació als plans estratègics

- Aprovació del [Pla Estratègic del CRAI 2024-2027](#) (acord CU/2023/2/3 del 23 de novembre de 2023) el qual identifica la ciència oberta com a eix central.
- Aprovació del [Pla Estratègic de Recerca i Innovació 2024-2027](#) (acord CU/2024/2/3 del 21 de novembre del 2024), el qual inclou la revisió dels criteris d'avaluació com a línia prioritària.

Convocatòries pròpies alineades amb CoARA

- La convocatòria per a [agrupacions inter i multidisciplinàries INTER2025](#) de la URV reconeix explícitament el valor de la interdisciplinarietat i incorpora criteris coherents amb CoARA i DORA, valorant impacte, qualitat i rellevància de la recerca en context (ajuts aprovats en la resolució del 9 d'abril de l'any 2025 en la Comissió de Política Científica i de Transferència).

Accions futures alineades amb el Pla CoARA d'AQU Catalunya

- **Difusió activa dels períodes de consulta pública:** Informarem puntualment de les fases d'exposició pública de nous criteris i models d'avaluació impulsats per AQU, i animarem la comunitat investigadora de la URV a participar-hi activament.
- **Adopció del nou model de currículum vitae:** Ens comprometem a adaptar els formats de CV del personal investigador al model que proposi l'AQU, incloent l'enfocament narratiu i la valoració qualitativa de les aportacions.
- **Difusió dels criteris aprovats:** Un cop AQU Catalunya aprovi els nous criteris d'avaluació, en farem difusió interna a través dels canals habituals, sessions informatives i accions coordinades amb el CRAI.
- **Promoció de la formació sobre els nous criteris:** Donarem suport a la formació del personal investigador difonent les accions formatives que proposi AQU, i facilitarem la seva participació activa.

Resultats destacats

Convocatòria de sexennis de recerca (ANECA 2023)

- En la convocatòria del 2023, **el 100% de les sol·licituds de sexennis presentades pel PDI de la URV** (51 en total: 29 investigadors i 22 investigadores) **van ser aprovades**.
- La URV va renovar (23/01/2023) el distintiu europeu *HR Excellence in Research*, reforçant el seu compromís amb una gestió responsable i alineada amb els principis de DORA i CoARA.

Seguiment

Es planteja un seguiment anual del grau d'implementació del Pla a través d'indicadors com els assistents a formacions, consultes resoltes, nombre de currículums adaptats, etc.

